

การสังเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง

ศากุล ช่างไม้*, สุปราณี แดงวงษ์*, ทิพา ต่อสกุลแก้ว*, พัทธราภรณ์ โกโค**

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัย : เพื่อ 1) สังเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง 2) จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2566) สำหรับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง

รูปแบบการวิจัย : การวิจัยเอกสาร

วิธีดำเนินการวิจัย : เอกสารที่ใช้ในการศึกษา เป็นรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ปีการศึกษา 2561, 2562, และ 2563 วิเคราะห์ตามกรอบการประเมินคุณภาพทั้ง 6 ด้าน และเกณฑ์ของตัวบ่งชี้ระดับบัณฑิตศึกษา ตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นบันทึกข้อมูลตามกรอบการประเมินคุณภาพทั้ง 6 ด้าน มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสกัดเนื้อหาสำคัญจากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาและสังเคราะห์เป็นข้อสรุป

ผลการวิจัย: 1) การบริหารจัดการหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ของตัวบ่งชี้ระดับบัณฑิตศึกษาตลอด 3 ปีการศึกษา 2) จำนวนนักศึกษาไม่เป็นไปตามเป้าหมายแต่การพัฒนานักศึกษาทำได้ดีและผลงานบัณฑิตมีการเผยแพร่ในดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย 3) คุณภาพอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์คือการศึกษาระดับปริญญาเอก และมีตำแหน่งทางวิชาการ โดยการคงอยู่ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีความต่อเนื่องตลอด 3 ปีการศึกษา 4) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสาระวิชาต่างๆ ทำให้หลักสูตรมีการดำเนินงานที่วางระบบการจัดการเรียนการสอนของสาระวิชาตามความเชี่ยวชาญของอาจารย์ และเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ 5) การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อหลักสูตรที่สำคัญคือการระบาดของโรคโควิด19 ที่ต้องปรับการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ และ 6) แผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาหลักสูตรเน้นการพัฒนาความเชี่ยวชาญการปฏิบัติของอาจารย์ การพัฒนานักศึกษาสู่การพยาบาลสากล และหลักสูตรปรับปรุงที่มีจำนวนหน่วยกิต น้อยลงแต่ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

สรุปและข้อเสนอแนะ : การจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐาน สถาบันอุดมศึกษาภาคเอกชนที่จัดการศึกษานี้ สามารถนำผลการศึกษามาใช้เป็นข้อมูล เพื่อการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวสำหรับปี พ.ศ. 2566 หรือใช้สำหรับเปรียบเทียบคุณภาพการจัดการศึกษากับสถาบันอื่นต่อไป

คำสำคัญ: รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน, หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ, มหาวิทยาลัยเอกชน

Synthesis of Self Quality Assessment Report of Master of Nursing Science Program in Adult and Gerontological Nursing at a Private University

Sakul Changmai*, Supranee Tangwong*, Tipa Tosakulkaew*, Phatcharaporn Poko**

Abstract

Objectives: To 1) Synthesize the quality self-assessment report of the Master of Nursing Science program (Adult and Gerontological Nursing), College of Nursing, at a private University, and 2) Make recommendations for the improvement of the Master of Nursing Science program (Adult and Gerontological Nursing) (Revised Curriculum B.E. 2566), College of Nursing, at a private University.

Research Design: Documentary Research

Methodology: Documentary reports were examined, including the three academic years of self-assessment report of the Master of nursing science program (Adult and Gerontological Nursing), (academic year B.E. 2561, 2562, and 2563). These reports were analyzed under the six assessment frameworks and specific criteria for postgraduate study according to the Educational Quality Assurance Manual of this university. The research instrument was a record form containing the six assessment frameworks for analysis of internal self-assessment report of the curriculum revealing the Content validity index (CVI) of 1.00. Data were analyzed by key content analysis to gain and synthesize consistent conclusions.

Main findings: 1) The administration of this program met the criteria of graduate school indicators over 3 academic years, 2) The number of students did not meet the target, but the student development was good, and the graduates had their work published in journals of Thailand citation index (TCI), 3) The quality of the instructors responsible for the program met the criteria of having doctoral degree with the academic positions, and the instructors responsible for the program were retained throughout the three academic years, 4) The program administration was performed with a systematic teaching and learning management, by allocating each subject matter according to the instructors' expertise and in accordance with the Thailand qualifications framework (TQF) standards of the graduate level in Nursing Science Branch, 5) The important changing affected the curriculum management was the outbreak of COVID-19, and 6) An action plan for curriculum improvement was proposed including enhancing the expertise of teachers in faculty practice, developing students into Global nursing and making the revised curriculum with fewer credits but not less than 36 credits.

Conclusion and recommendations: The findings indicate that the Master of Nursing Science program (Adult and Gerontological Nursing) held quality and standard of education. This Private university that conducted this program may use the data from this study for improving the program for year B.E.2566, or use for benchmarking quality of education in this program further with other institutions.

Keywords: Internal self-assessment report, Master of nursing science, Adult and gerontological nursing, Private university

Journal of Nursing Science Christian University of Thailand. 2022, 9(1), 39-58

*Assistant Professor, College of Nursing, Christian University of Thailand

**Instructor, College of Nursing, Christian University of Thailand

Corresponding author, e-mail: schangmai@hotmail.com, Tel. 089-212-6961

Received: 17 May 2022, Revised: 1 June 2022, Accepted: 9 June 2022

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551–2565) กำหนดแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาการอุดมศึกษาที่ไร้ทิศทาง ข้ำซ้อน ขาดคุณภาพ และขาดประสิทธิภาพ โดยใช้กลไกการประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาในการดำเนินงาน กล่าวคือ ให้มีการสร้างกลไกการประเมินคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาตามพันธกิจของสถาบันในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้เกิดการพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจของประเทศต่างกันตามความหลากหลายของแต่ละสถาบัน ซึ่งระบบอุดมศึกษาแต่ละกลุ่มเหล่านี้ จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการอุดมศึกษาและส่งผลที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศ (คณะสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550) ดังนั้นในกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 จึงได้กำหนดให้ “สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด” หลักการสำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยกระทรวงศึกษาธิการ (2561) คือการใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ครอบคลุมปัจจัยนำเข้า และกระบวนการซึ่งสามารถส่งเสริมและนำไปสู่ผลลัพธ์ของการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในประกอบด้วย 1) ระดับหลักสูตร มีทั้งการควบคุมคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพ การพัฒนาตัวบ่งชี้

และเกณฑ์การประเมินฯ เน้นที่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าการประเมินคุณภาพ เพื่อให้สามารถส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม การดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กำหนด สะท้อนคุณภาพของการจัดการศึกษา 2) ระดับคณะ และระดับสถาบัน เป็นการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการ และควมมีอิสระของสถานศึกษา เป็นการประเมินความเข้มแข็งทางวิชาการเป็นหลัก 3) การให้อิสระกับสถาบันอุดมศึกษาในการออกแบบระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และ 4) การเชื่อมโยงกับระบบคุณภาพอื่นที่กำหนดและเป็นนโยบายของกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) โดยเฉพาะเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และการเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อไม่ให้เป็นการทำงานซ้ำซ้อน เกิดความจำเป็นหรือสร้างภาระให้กับหน่วยงาน โดยเฉพาะอาจารย์

ปัจจุบันการดำเนินการของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ขึ้นอยู่กับหน่วยงานต้นสังกัด คือสำนักงานปลัด กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ซึ่งกำหนดกรอบของการดำเนินงานของแต่ละหลักสูตร ให้เป็นไปตามเกณฑ์หรือตัวบ่งชี้ตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3 เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2560 โดยกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ในองค์ประกอบประกันคุณภาพหลักสูตร ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ฉบับ พ.ศ. 2558 โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินในหลักสูตรระดับปริญญาตรี จำนวน 5 ข้อ

และระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 10 ข้อ ซึ่งข้อที่มีความสำคัญยิ่งอันแสดงถึงความทันสมัยของหลักสูตรคือ เกณฑ์การประเมินข้อที่ 11 ที่ว่า จะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรในรอบ 5 ปี ให้แล้วเสร็จและอนุมัติให้ความเห็นชอบโดยสภามหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อให้หลักสูตรใช้งานในปีที่ 6 ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560)

หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง ได้ดำเนินการตามนโยบายของมหาวิทยาลัยและตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีการตรวจประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตรเป็นประจำอย่างต่อเนื่องทุกปี และทำรายงานการประเมินตนเองระดับหลักสูตรเพื่อรองรับการตรวจประเมินทุกปี ซึ่งในการจัดทำรายงานการประเมินตนเองได้ยึดหลักเกณฑ์การประเมินของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) รวมทั้งตัวชี้วัดของมหาวิทยาลัย ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ และ 14 ตัวบ่งชี้ โดยที่หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ เริ่มใช้หลักสูตรฯ นี้มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 และมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองระดับหลักสูตร ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561-2563 และในปีการศึกษา 2566 จะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรฯ ตามรอบระยะเวลา 5 ปี ตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้ เพื่อให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของประเทศ ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรฯ จึงเห็นความจำเป็นในการทำวิจัยเพื่อเป็นการสังเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพตนเองระดับหลักสูตรตั้งแต่ปีการศึกษา 2561-2563 ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึง

ผลของการดำเนินงานในการควบคุมคุณภาพการศึกษาของหลักสูตร และเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการจัดการศึกษาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. สังเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง
2. จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุสำหรับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentation research) ที่นำผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง ในรอบ 3 ปีการศึกษา คือปีการศึกษา 2561, 2562, และ 2563 มาทำการวิเคราะห์ตามกรอบการประเมินทั้ง 6 ด้าน (มหาวิทยาลัยคริสเตียน, 2564) ได้แก่ 1) การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ 2) นักศึกษาและบัณฑิต 3) คุณภาพอาจารย์/การบริหารและพัฒนาอาจารย์และผลที่เกิดขึ้นกับอาจารย์ 4) ข้อมูลเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 5) การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อหลักสูตร และ 6) แผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาหลักสูตร ร่วมกับจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะในการพัฒนา ซึ่งเป็นข้อสรุปจาก

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร เพื่อนำมาสังเคราะห์และสรุปเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ สำหรับคณะพยาบาลศาสตร์

การสังเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพตนเองระดับหลักสูตร หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ ในการวิจัยครั้งนี้จะทำให้เห็นบทสรุปจากการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรฯ ตลอด 3 ปีการศึกษาในภาพรวม และนำบทสรุปดังกล่าวมาเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2566) สำหรับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนนี้ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย การวิจัยเอกสาร จากรายงานการประเมินคุณภาพหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง ในรอบ 3 ปีการศึกษา คือ ปีการศึกษา 2561, 2562, และ 2563 โดยดำเนินการในช่วงเดือน มกราคม-มีนาคม พ.ศ.2565

เอกสารที่ใช้ในการศึกษา เป็นรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง ของปีการศึกษา 2561, 2562, และ 2563 ที่นำมาทำการวิเคราะห์ตามกรอบการประเมินทั้ง 6 ด้าน ตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบบันทึกข้อมูลการประเมินคุณภาพสำหรับวิเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ตามกรอบการประเมินทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ 2) นักศึกษาและบัณฑิต 3) อาจารย์: คุณภาพอาจารย์/การบริหารและพัฒนาอาจารย์ และผลที่เกิดขึ้นกับอาจารย์ 4) รายวิชาในหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร 5) การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อหลักสูตร และ 6) แผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแบบวิเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรนี้ ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายในสถาบัน ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรโดยตรง จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยอธิการบดีด้านวิชาการ 1 ท่าน และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 2 ท่าน โดยให้ความเห็นสอดคล้องกับแบบวิเคราะห์หลักสูตรตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ และเนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสารจึงเข้าข่ายการได้รับการยกเว้นการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตทำวิจัยเสนอต่อคณบดีก่อนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลจากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของหลักสูตรแต่ละปีการศึกษามาใส่ลงในตารางแยกแต่ละปีการศึกษาตามแบบวิเคราะห์รายงานและกรอบการประเมินทั้ง 6 ด้าน จากนั้นดำเนินการสกัดข้อมูลจากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในฯ ทั้ง 3 ปีการศึกษา ตามแบบวิเคราะห์หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นโดยวิธีการวิเคราะห์แก่นสาระ แล้วนำข้อมูลมาตรวจสอบและทำความเข้าใจร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปเป็นผลการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ในรอบปีการศึกษา 2561-2563 ได้สังเคราะห์ผลการประเมินและความเห็นของผู้ประเมินตามกรอบการรายงานผลการประเมินจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรฯ สำหรับคณะพยาบาลศาสตร์ ดังนี้

1. การบริหารจัดการหลักสูตร ผลการวิเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพฯ ในรอบ 3 ปีการศึกษาดังกล่าวพบว่าผ่านตามเกณฑ์ทุกข้อ แต่มีประเด็นสำคัญในปีการศึกษา 2561 คือ การมอบหมายอาจารย์ให้เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรให้มีความสมดุลและเฉลี่ยตามจำนวนนักศึกษา อย่างไรก็ตาม ในปีการศึกษาต่อมา ไม่มีประเด็นใดที่เป็นข้อสังเกตให้เพิ่มเติม

2. นักศึกษาและบัณฑิต

2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบ มคอ. ผลการวิเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพฯ ในรอบ 3 ปีการศึกษาดังกล่าวพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยการประเมินจากความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตทั้งสามปีการศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นทุกปีทั้งด้านคุณธรรม-จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งด้านเจตคติต่อหน่วยงานที่สังกัดและด้านอัตลักษณ์บัณฑิตของมหาวิทยาลัย

2.2 ผลงานตีพิมพ์ของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการวิเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพฯ ในรอบ 3 ปีการศึกษาดังกล่าวพบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีการตีพิมพ์ในฐาน TCI 1 และฐาน TCI 2 อย่างต่อเนื่องเพิ่มขึ้น

2.3 การรับนักศึกษา ผลการวิเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพฯ ในรอบ 3 ปีการศึกษาดังกล่าวพบว่า จำนวนนักศึกษาใหม่เพิ่มขึ้นทุกปี แต่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายคือ 15 คน ทั้งนี้มีการเสนอแนวทางในการเพิ่มจำนวนนักศึกษาใหม่คือการประชาสัมพันธ์หลักสูตรผ่านเครือข่ายศิษย์เก่าทั้งทางตรงและทางอ้อม ผ่านทาง Social network และการจัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคม ณ โรงพยาบาลต่างๆ ในพื้นที่ใกล้เคียงภูมิภาคตะวันตก การประชาสัมพันธ์ร่วมกับการฝึกภาคปฏิบัติ ณ แหล่งฝึกต่างๆ

2.4 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา และผลที่เกิดกับนักศึกษา ประกอบด้วย

2.4.1 การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา ด้วยการประเมินความรู้และเสริมความรู้ ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เตรียมความสามารถในการเขียนเอกสารทางวิชาการ และทักษะการอ่านเข้าใจเร็ว รวมทั้งจัดโครงการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ก่อนวันเปิดภาคการศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาใหม่ทุกคนได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา วัตถุประสงค์ และระบบการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ระบบการดูแลให้คำปรึกษานักศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ทั้งนี้ยังเป็นการเสริมสร้างเจตคติและสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างนักศึกษา กับคณาจารย์ และเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาด้านจริยธรรมและกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักศึกษา รวมทั้งแจ้งสวัสดิการต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดไว้บริการนักศึกษา ทำให้ความพึงพอใจต่อการจัดปฐมนิเทศนักศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปี ($\bar{X}$ =4.46, 4.53, 4.75 ตามลำดับ) ทั้งนี้ข้อเสนอแนะจากปีที่ผ่านมาคือเสนอให้จัดทำคู่มือการใช้งานในระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น

การเข้าใช้งานในระบบการสืบค้นฐานข้อมูล CINAHL, ProQuest, e-Books และระบบ Digital student จึงเริ่มจัดให้มีตั้งแต่ปีการศึกษา 2561

2.4.2 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษา การประเมินคุณภาพฯ ในรอบ 3 ปีการศึกษาพบว่าการทำงานหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการอยู่ในระดับดีมากมาตลอด แต่นักศึกษามีข้อเสนอแนะให้อาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลในรายวิชาวิทยานิพนธ์ด้วย จึงได้จัดให้อาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการได้เข้าร่วมสัมมนารายวิชาวิทยานิพนธ์ด้วยตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2562 และสามารถให้คำปรึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ให้กับนักศึกษาได้

2.4.3 การให้คำปรึกษาด้านการทำวิทยานิพนธ์ มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามระเบียบปฏิบัติในการศึกษารายวิชาวิทยานิพนธ์ ซึ่งการเรียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ แบ่งเป็น 4 รายวิชา ในภาคการศึกษาที่ 1 เป็นวิชาวิทยานิพนธ์ 1 (การสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์) ภาคการศึกษาที่ 2 เป็นวิชาวิทยานิพนธ์ 2 (การสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์) และวิทยานิพนธ์ 3 (การเก็บข้อมูล วิเคราะห์ และรายงานบทที่ 1, 2, 3, 4) และภาคฤดูร้อนเป็นวิทยานิพนธ์ 4 (สอบป้องกันวิทยานิพนธ์) ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ประเมินว่าการแบ่งเป็น 4 รายวิชามีความเหมาะสม และกรรมการผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาเห็นว่า **เป็นจุดแข็งของหลักสูตรฯ** เพราะนักศึกษาสามารถบริหารจัดการตามขอบเขตของแต่ละรายวิชาได้

ทั้งนี้หัวข้อในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานที่นักศึกษาปฏิบัติงานอยู่ กล่าวคือสามารถนำไปพัฒนางานในคลินิกของหน่วยงาน

ได้ ส่วนรายละเอียดของการเรียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาทำการตกลงร่วมกันในการให้คำปรึกษา โดยนัดหมายวันและเวลาล่วงหน้าทุกสัปดาห์ นักศึกษาประเมินผลความพึงพอใจของการเรียนรู้ในรายวิชาวิทยานิพนธ์อยู่ในระดับดีมาก และไม่มีข้อเสนอแนะอื่น

2.4.4 การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ในแผนกลยุทธ์การดำเนินพันธกิจอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยนี้ ปีการศึกษา 2561-2563 ได้กำหนดเป้าประสงค์การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดโครงการ/กิจกรรมพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และแนวทางการประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการสร้างนวัตกรรม ทักษะการใช้สารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพอิสระ และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้ดำเนินการโดย 1) บรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์และการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในหลักสูตรฯ 2) จัดโครงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อนำไปใช้ในโครงการศึกษาดูงานและสัมมนาวิชาการในรายวิชาสัมมนากลยุทธ์การบริหารพหุวัฒนธรรมในองค์กรและการพยาบาลพหุวัฒนธรรมเพราะต้องใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในเอกสารประกอบโครงการ 3) จัดโครงการพัฒนาทักษะด้านสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการสืบค้นข้อมูลเพื่อการวิจัย รวมทั้งการวางแผนการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ในการทำวิจัยให้กับนักศึกษา โดยแทรกการเรียนรู้แบบด้วยการวิจัยเป็นฐาน (Research-based) และมีการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษาในโครงการปัจฉิมนิเทศที่ครอบคลุมทั้ง

เรื่องการวางแผน ด้านการเงิน ด้านวิชาการ และด้านการสร้างเครือข่าย ตลอดจนการพัฒนาตนเองในบันไดความก้าวหน้าของวิชาชีพ (Career path) ซึ่งนักศึกษาประเมินผลชัดเจนว่าเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคตอย่างมาก และสิ่งที่หลักสูตรฯ สนับสนุนให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ เชิงระบบ สืบค้นงานวิจัยเพื่อนำมาสู่การพัฒนานวัตกรรมในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เป็นการติดอาวุธทางปัญญา (Wisdom) ให้กับนักศึกษาเพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดสร้างสรรค์ต่อยอด (Generative-based learning) ในอนาคตเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว

2.4.5 การพัฒนาศักยภาพนักศึกษา จากการพัฒนาในข้อ 2.4.4 ทำให้นักศึกษาสร้างผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์และนวัตกรรมที่นำองค์ความรู้ไปใช้ต่อยอดศาสตร์ชาติ ทำให้ในช่วงปีการศึกษา 2561-2563 นักศึกษามีการสร้างสรรค่นวัตกรรมทางการพยาบาลเพื่อใช้ในการดูแลผู้ป่วย/ผู้รับบริการที่สนใจหรือให้การดูแลอยู่ ณ โรงพยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ โดยผ่านกระบวนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการคิดเพื่อแก้ปัญหาทางคลินิก นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการอ่านบทความวิจัย และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ในการค้นคว้างานวิจัยหรือหลักฐานเชิงประจักษ์จากฐานข้อมูลทั่วโลก ผลที่เกิดขึ้นนักศึกษาได้พัฒนานวัตกรรม เช่น 1) ปฏิทินเตือนความจำและจัดยาสำหรับผู้สูงอายุ ที่มีการใช้ QR code 2) นวัตกรรมการพยาบาลผู้ป่วยในการใช้เครื่องควบคุมความปวดด้วยตัวเอง (Patient Controlled Analgesia : PCA) 3) นวัตกรรม แนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการถอดท่อช่วยหายใจโดยไม่ได้วางแผน

4) การเยี่ยมบ้านแบบออนไลน์ในผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่อง (CAPD) และ 5) นวัตกรรม การกำกับตนเองและทักษะการเผชิญความเจ็บป่วย โดยใช้ไลน์แอปพลิเคชันในผู้ป่วยหัวใจล้มเหลว

2.4.6 ผลที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา ในประเด็นการคงอยู่และการสำเร็จการศึกษาตามแผนการศึกษา พบว่า มีอัตราการคงอยู่ของนักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 100 ตลอด 3 ปีการศึกษา เป็นเพราะหลักสูตรมีระบบการดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด นักศึกษาเข้าถึงอาจารย์ที่ปรึกษาโดยผ่านการติดต่อหลายช่องทางเช่น ทางโทรศัพท์ ทางไลน์ นักศึกษามีการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่สามารถแลกเปลี่ยนความรู้กับอาจารย์ได้ ส่วนการสำเร็จการศึกษา พบว่า ในปีการศึกษา 2561-2563 มีผู้สำเร็จการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 88.89, 50.00, และ 50.00 ตามลำดับ สาเหตุเนื่องจากการขออนุมัติจริยธรรมการวิจัยในหน่วยงานต้องใช้เวลา กอปรกับในปี พ.ศ. 2562-2564 มีการระบาดของโควิด19 ทำให้นักศึกษาไม่สามารถดำเนินการเก็บข้อมูลได้และต้องลาพักการศึกษาเป็นระยะเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่พยาบาลประจำการใน Cohort ward เป็นส่วนใหญ่

2.4.7 ความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อหลักสูตรและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษาจากการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหลักสูตรและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรพบว่า คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลของหลักสูตรฯ ด้านอาจารย์ ด้านสิ่งเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน อยู่ในเกณฑ์ดีมากทุกด้าน โดยคะแนนรวมเฉลี่ยทุกด้านเพิ่มขึ้นทุกปี (4.81, 4.84, และ 4.88 ตามลำดับ)

3. คุณภาพอาจารย์/การบริหารและพัฒนาอาจารย์และผลที่เกิดขึ้นกับอาจารย์

3.1 ร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ซึ่งในรอบ 3 ปีการศึกษาดังกล่าวพบว่าอาจารย์ประจำหลักสูตรทั้ง 5 คน มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 ร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ผลการวิเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพฯ ในรอบ 3 ปีการศึกษาดังกล่าวพบว่าทั้ง 5 คน มีตำแหน่งทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 ผลงานวิจัยของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ได้รับการตีพิมพ์ ผลการวิเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพฯ ในรอบ 3 ปีการศึกษาดังกล่าวพบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีการศึกษา (5, 15 และ 8 ชื่อเรื่อง ตามลำดับ) ยกเว้นปีการศึกษา 2563 ที่เป็นผลสืบเนื่องจากการระบาดของโรคโควิด19 ที่งานวิจัยตีพิมพ์น้อยลงเพราะงานวิจัยไม่เสร็จสมบูรณ์

3.4 การบริหารและพัฒนาอาจารย์:

3.4.1 การแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีการพิจารณาตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ.2560 โดยในปีการศึกษา 2560 มีอาจารย์ประจำหลักสูตรลาออก 1 คน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้ประชุมและพิจารณาอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรซึ่งเป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติครบถ้วนต่อการเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้รับผิดชอบหลักสูตรแทน โดยมีคุณวุฒิสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาในหลักสูตร มีตำแหน่งทางวิชาการ และมีผลงานทางวิชาการที่ตรงกับสาขาวิชาอย่างน้อย 3 รายการในรอบ 5 ปี ย้อนหลัง จึง

นำเสนอขออนุมัติเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้รับผิดชอบหลักสูตรฯ ทำให้เกิดความต่อเนื่องในการบริหารหลักสูตร

3.4.2 การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์มี 3 ด้าน คือ ด้านคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ ด้านผลงานวิชาการ และด้านการเรียนการสอน ซึ่งเป็นไปตามระบบ กลไก และแผนการพัฒนาอาจารย์ของคณะพยาบาลศาสตร์ แม้ว่าอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนมีตำแหน่งทางวิชาการ แต่มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบ 2 คน ที่อยู่ในเกณฑ์การขอตำแหน่งทางวิชาการ “รองศาสตราจารย์” ซึ่งในปลายปีการศึกษา 2563 อาจารย์ 1 คน ได้ส่งผลงานเพื่อการขอตำแหน่ง “รองศาสตราจารย์” แล้ว

สำหรับการพัฒนาผลงานวิชาการและการพัฒนาด้านการเรียนการสอน อาจารย์ได้ทำวิจัย เขียนบทความวิชาการ และตำรา อย่างต่อเนื่อง มีการเผยแพร่ผลงานทุกปีการศึกษา อาจารย์ทุกคนได้เข้าร่วมประชุมทางวิชาการหรือทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเอง และนำมาสู่การพัฒนาการเรียนการสอน อาจารย์ประจำหลักสูตรได้เป็นวิทยากรหรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้กับสถาบันอื่นๆ ด้วย เช่น เป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิชาการตีพิมพ์ให้กับวารสารทางการพยาบาลต่างๆ เป็นอาจารย์พิเศษคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และวิทยาลัยพยาบาลทหารบก เป็นต้น

4. ข้อมูลเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

4.1 สารของรายวิชาในหลักสูตร

หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ

(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) ผ่านการรับทราบ และรับรองโดยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม และสภาการพยาบาล เนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตรมีความเป็นวิทยาการก้าวหน้า รองรับการดูแลประชากรผู้สูงอายุที่มากขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไทยในรอบ 10 ปี ทั้งการดูแลกลุ่มประชากรผู้ใหญ่วัยด้วย นักศึกษาสามารถสร้างนวัตกรรมทางการพยาบาลเพื่อการดูแลสุขภาพกลุ่มประชากรเป้าหมาย โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่มีปัญหากลุ่มอาการสูงอายุ (Geriatric syndrome) ได้จากการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ 3 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2561, 2562 และ 2563) พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบเดิมที่เน้นการสัมมนาโดยนักศึกษาเป็นผู้นำสัมมนายังสามารถใช้ได้ดีในการฝึกนักศึกษาให้เป็นผู้ดูแลและสามารถรวบรวมความคิดและสร้างกรอบความเข้าใจ (Conceptualization) ในเนื้อหาแต่ละทฤษฎีได้ จึงยังคงการเรียนรู้ไว้ แต่ในปีการศึกษา 2562 เป็นต้นมา ได้มีการใช้รูปแบบกรณีศึกษา (Case-based learning) โดยอาจารย์นำกรณีศึกษาจริงที่ได้จากการนิเทศในรายวิชาปฏิบัติมาเป็นกรณีศึกษา และให้นักศึกษาอ่านเนื้อหาที่อาจารย์เป็นผู้สรุปหรือกำหนดในการเรียนรู้ จากนั้นมาวิเคราะห์ร่วมกันในชั้นเรียน และแม้การเรียนผ่านระบบออนไลน์แต่สามารถทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้อย่างดี รวมทั้งกิจกรรมการประเมินตนเองแบบสะท้อนความคิด (Reflection) เพื่อให้ นักศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ในหลักสูตรด้วยตนเอง มีประโยชน์ในการทบทวนตนเองของนักศึกษาต่อการเรียนในหลักสูตร

4.2 การวางระบบผู้สอน และกระบวนการจัดการเรียนการสอน

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ เป็นผู้กำกับและวางระบบผู้สอนและกระบวนการ

จัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาที่เป็นวิชาเฉพาะ เช่น วิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุชั้นสูง 1 และ 2 และวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุชั้นสูง 1 และ 2 เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ซึ่งมีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับเพราะสภาการพยาบาลได้รับรองรายชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรแล้ว ทั้งนี้การออกแบบการจัดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา ได้มีการประชุมในคณะกรรมการบริหารหลักสูตรก่อนการจัดทำ (ร่าง) มคอ.3 และ มคอ.4 ของแต่ละรายวิชา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในแต่ละวิชา มีความสมบูรณ์ สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา และมีความทันสมัยต่อวิทยาการก้าวหน้าในปัจจุบันด้วย

สำหรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้น ในปีการศึกษา 2561 และ 2562 เป็นการสอนในมหาวิทยาลัย นักศึกษามาเรียนในชั้นเรียนเป็นหลัก แต่ในช่วงปลาย พ.ศ. 2562 ซึ่งอยู่ในช่วงปีการศึกษา 2562 มีการระบาดของโรคโควิด19 ทำให้ มีการสอนแบบผสมผสานทั้งในมหาวิทยาลัยและแบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Microsoft Teams 365 จนในปีการศึกษา 2563 จึงใช้วิธีการสอนออนไลน์ส่วนใหญ่ เพราะการระบาดของโรคยังทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งนักศึกษาประเมินผลการเรียนแบบออนไลน์พบว่า นักศึกษายังได้ความรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ อาจารย์ได้ส่งเอกสารและงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เข้าระบบ MS Teams อย่างต่อเนื่อง ทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วน และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ อย่างไรก็ตาม นักศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าการมาเรียนที่มหาวิทยาลัยทำให้มีโอกาสได้พบเพื่อน ได้ใกล้ชิดอาจารย์ ซึ่งเป็นการใช้ชีวิตทางสังคมร่วมกันในสถาบันซึ่งดีมาก และต้องการกลับมา

เรียนที่มหาวิทยาลัยอีกเมื่อสถานการณ์การระบาดดีขึ้น

สำหรับรายวิชาปฏิบัติวิชาชีพ ปกตินักศึกษาฝึกปฏิบัติในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุชั้นสูง 1 โดยมีอาจารย์เป็นผู้นิเทศ แต่จากการระบาดของโรคโควิด19 ทำให้นักศึกษารุ่นรหัส 63 ไม่ได้ปฏิบัติกับอาจารย์ในแหล่งฝึกปฏิบัติที่เตรียมไว้ แต่มีการปรับให้นักศึกษาดูแลผู้ป่วยในหน่วยงานของตนเองโดยใช้ทฤษฎีทางการพยาบาลเช่นเดียวกับรุ่นรหัส 61 และ 62 และมานำเสนอผลการดูแลผู้ป่วยโดยใช้ทฤษฎีกับอาจารย์ผู้สอน ส่วนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ในการดูแลผู้ป่วย สามารถดำเนินการได้คงเดิม ในวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุชั้นสูง 2 การจัดฝึกปฏิบัติร่วมกับพยาบาลผู้ปฏิบัติการขั้นสูง (Advanced practice nurse: APN) และการดูแลแบบประคับประคองกับการดูแลระยะท้ายนั้น ไม่สามารถดำเนินการได้เพราะโรงพยาบาลที่เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติของได้รับการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาทั้งหมด หลักสูตรฯ จึงได้จัดรูปแบบเป็นการถ่ายทอดประสบการณ์จาก APN และจากพยาบาลที่รับผิดชอบดูแลงานการดูแลแบบประคับประคองกับการดูแลระยะท้ายผ่านระบบออนไลน์ ทำให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์บทบาทของ APN ได้ แต่ยัง ไม่เห็นการทำงานของ APN ด้วยตนเองจึงอาจมีข้อจำกัดในการเรียนรู้ แต่นักศึกษายอมรับว่าการเรียนรู้ที่ปรับแบบนี้เหมาะสมกับสถานการณ์การระบาดในปัจจุบัน

4.3 การจัดการเรียนการสอนรายวิชาวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้ปรับปรุง/พัฒนากระบวนการการควบคุมหัวข้อวิทยานิพนธ์ให้สอดคล้องกับสาขาวิชาและความก้าวหน้าของศาสตร์ของหลักสูตรโดยอาจารย์ที่ร่วมวิพากษ์และปฏิบัติงานวิทยานิพนธ์ให้สอดคล้องกับศาสตร์ของหลักสูตรฯ และ

เสนอแนะรายละเอียดอื่นๆ เพิ่มเติมทำให้นักศึกษามีความเข้าใจในงานวิทยานิพนธ์ จนสอบผ่านหัวข้อวิทยานิพนธ์และโครงร่างวิทยานิพนธ์ และสามารถดำเนินการเก็บข้อมูลจนสอบวิทยานิพนธ์ได้เรียบร้อยทุกคน ทั้งมีการมอบหมายให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ตามความเชี่ยวชาญหรืองานวิชาการที่ตรงกับประชากรเป้าหมายหรือปัญหาทางคลินิกที่นั้นๆ มีการติดตามความก้าวหน้าของการทำวิทยานิพนธ์ทุกสัปดาห์ อย่างไรก็ตาม มีนักศึกษาบางส่วนที่ทำวิทยานิพนธ์ไม่เป็นไปตามแผนเนื่องจากการอนุมัติจริยธรรมการวิจัยของหน่วยงานมีความล่าช้า หรือนักศึกษาบางรายมีงานในหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบมาจากสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด19 จึงทำให้อัตราความสำเร็จของการทำวิทยานิพนธ์อยู่ที่ร้อยละ 50-75

4.4 การเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา

ในการเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักเป็นผู้ให้คำแนะนำหลักในการวางแผนตีพิมพ์โดยการสืบค้นวารสารที่อยู่ในฐานศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thailand Citation Index: TCI) กลุ่ม 1 ก่อน และหากไม่สามารถตีพิมพ์ใน TCI กลุ่ม 1 ได้ จะพิจารณาส่งตีพิมพ์ใน TCI กลุ่ม 2 ซึ่งบทความที่จะส่งตีพิมพ์นั้น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้กลั่นกรองให้ก่อนส่งตีพิมพ์เสมอ

4.5 การประเมินผู้เรียน

การประเมินผู้เรียนเป็นส่วนสำคัญของการตัดสินใจในกระบวนการเรียนรู้ ว่านักศึกษาได้เรียนรู้ตามที่มีการกำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและตามผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning outcomes) อย่างไร ซึ่งจากการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ในช่วงเวลา 3 ปี คือ ปีการศึกษา 2561-

2563 พบว่าการใช้วิธีการประเมินผู้เรียนในรายวิชาต่างๆ ประกอบด้วย การประเมินแบบการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ (Adult learner) ประกอบด้วย การสัมมนา (Seminar) การอภิปรายกรณีศึกษา (Case-based learning) การทำรายงานการใช้ทฤษฎีในการดูแลผู้ป่วย (Theoretical application) การทำนวัตกรรม (Innovation) และการสอบ (Examination) ซึ่งผู้เรียนประเมินแล้วพบว่า การประเมินผลในลักษณะดังกล่าวมีความเหมาะสม แต่ควรมีการสอบกลางภาคด้วย เพื่อแบ่งขอบเขตความรู้ ความเข้าใจต่อเนื้อหาได้ชัดเจนขึ้น สำหรับการประเมินผู้เรียนตามผลลัพธ์การเรียนรู้ มีการกำหนดใน มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างชัดเจน และในการประเมินนั้นสามารถดำเนินการได้ตามที่กำหนดทุกวิชาและทุกปีการศึกษา และมีการตรวจสอบผลการประเมินผู้เรียน ทั้งระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัย ที่กำหนดไว้ใน มคอ.3 และ มคอ.4 เช่นกัน

สำหรับการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนนั้น มีการทวนสอบผ่านระดับหลักสูตรและระดับคณะ โดยการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาภายหลังการจัดการเรียนรู้ในแต่ละภาคการศึกษา และผ่านการประเมินจากผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้บังคับบัญชา ภายหลังบัณฑิตสำเร็จการศึกษา โดยพบว่าการประเมินในรอบ 3 ปี จากผู้ใช้บัณฑิตพบว่ามีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นทุกปีคือ 4.40, 4.63, และ 4.76 ตามลำดับทำให้เห็นว่าการพัฒนาพยาบาลวิชาชีพในระดับบัณฑิตศึกษานี้เป็นที่พึงพอใจแก่ผู้ทำงานร่วมด้วย

5. การบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตรฯ ในปีการศึกษา 2561-2563 เป็นการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561 โดยมีการปรับรายวิชาเฉพาะ ที่เป็นการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุขึ้นสูง ประกอบด้วย การวางรูปแบบ

และกระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามสาระของรายวิชาในหลักสูตร และการดูแลและประเมินผู้เรียน ซึ่งผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ในรอบ 3 ปีการศึกษาดังกล่าว ผ่านเกณฑ์ตามตัวบ่งชี้ ทั้ง 15 ข้อ สำหรับการวิเคราะห์ปัญหาในการบริหารหลักสูตร ผลกระทบของปัญหาต่อสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รวมถึงการแก้ไขและแนวทางการป้องกันปัญหาในอนาคต มีดังนี้

5.1 ปีการศึกษา 2562 เป็นปีที่สองของการใช้หลักสูตรฯ พบว่าการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยใช้วิธีการสอนในรายวิชาเฉพาะที่นักศึกษาเป็นผู้นำสัมมนา มีการอภิปราย บนฐานของการใช้ความรู้เชิงประจักษ์ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ แต่ยังไม่อาจทำให้นักศึกษาเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ในการดูแลผู้ป่วยได้ ซึ่งอาจทำให้เห็นรูปธรรมไม่ชัดเจน จึงปรับการเรียนรู้เป็นแบบ Case-based Learning และให้นักศึกษาประเมินตนเองแบบสะท้อนความคิด (Reflection) เพื่อให้กำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ในหลักสูตรด้วยตนเองอย่างชัดเจน นักศึกษาประเมินว่ามีพัฒนาการมากขึ้น ตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ และปฏิบัติการพยาบาล โดยใช้ทฤษฎี ประยุกต์ในงาน เกิดความกระตือรือร้น เห็นว่าชีวิตมีคุณค่า และมีเป้าหมายมากขึ้นกว่าก่อนเข้ามาเรียน

5.2 การเรียนรู้ของนักศึกษาในปีการศึกษา 2562-2563 เป็นปีที่นักศึกษาต้องปรับตัวมาก จากปัญหาสำคัญ 2 ด้านคือ การระบาดของโรคโควิด19 ทำให้นักศึกษาต้องเรียนแบบออนไลน์เป็นส่วนใหญ่ และนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องปฏิบัติงานประจำที่ต้องรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้บางครั้งนักศึกษาอ่อนล้าในการเรียนช่วง เสาร์-อาทิตย์ เกิดผลกระทบโดยตรงในเรื่องของการจัด

โครงการบริการวิชาการแก่สังคม ในรายวิชา TANS 5336 ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 โดยนักศึกษาจัดทำโครงการฯ ไว้แล้วแต่ไม่ได้ดำเนินการ จึงอาจเกิดข้อจำกัดในการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมกับทีมสหวิชาชีพด้านสุขภาพในบริบทที่เป็นการเรียนรู้ของหลักสูตร ดังนั้นจึงให้นักศึกษาจัดทำโครงการ “สานพลัง ร่วมใจ ผู้สูงวัย ปลอดภัย ไม่ล้ม” แบบจำลองโดยให้นำเสนอแผนตามลำดับขั้นตอนเพื่อเรียนรู้การจัดทำโครงการบริการวิชาการแก่สังคม ส่วนการเรียนรู้โดยทำงานเป็นทีมกับสหวิชาชีพด้านสุขภาพนั้นให้ทำในบริบทของหน่วยงานของนักศึกษาเอง โดยการประยุกต์นวัตกรรมใช้ในหน่วยงาน

5.3 จำนวนนักศึกษาใหม่ ยังไม่ปฏิบัติตามเป้าหมาย ดังนั้นจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยเฉพาะในกลุ่มศิษย์เก่าในทุกช่องทาง ทั้งทางสื่อสังคมออนไลน์ ทางเว็บไซต์ และผ่านโรงพยาบาลที่เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติต่างๆ

6. การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อหลักสูตร

ปีการศึกษา 2561 เป็นปีที่อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอนได้เริ่มทดลองใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันต่างๆ เพื่อสนับสนุนการสอนแบบ Active learning เช่น Padlet program & Kahoot ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆ เช่น วิชาแนวคิด ทฤษฎีทางการพยาบาล และบทบาทผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง และวิชาเทคโนโลยีดิจิทัลด้านสุขภาพและการพยาบาล ซึ่งพบว่านักศึกษาให้ความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น และเป็นการเตรียมรับมือกับการสอนในช่วงของการระบาดของโรคที่ตามมาโดยไม่ได้คาดการณ์ล่วงหน้า

ปีการศึกษา 2562 ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2563 เริ่มมีการระบาดของโรคโควิด19 ทำให้

ต้องมีการปรับจัดการเรียนการสอน โดยในภาคการศึกษาที่ 2 (ในช่วงเวลาที่ยังเหลืออยู่คือในเดือนมีนาคม และเมษายน 2563) และภาคการศึกษาฤดูร้อน (เดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม 2563) จัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และเลื่อนการเรียนในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 2 ไปอยู่ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 แทน ทั้งนี้ได้ทำหนังสือแจ้งไปยังสภาการพยาบาลและมีการตอบรับเห็นชอบการปรับเปลี่ยนดังกล่าวแล้ว

ปีการศึกษา 2563 การเปลี่ยนแปลงจากการระบาดของโรคโควิด19 ทำให้ต้องมีการสอนแบบออนไลน์ และงดการศึกษาดูงาน เนื่องจากไม่สามารถฝึกปฏิบัติในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุขั้นสูง 1 และ 2 จึงได้ปรับกิจกรรมโดยเน้นให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติในแหล่งฝึกที่นักศึกษาปฏิบัติงานอยู่ ทั้งนี้ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุขั้นสูง 1 และรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุขั้นสูง 2 ได้มีการปรับเกณฑ์การประเมินผล เพราะนักศึกษาไม่ได้ไปฝึกปฏิบัติในแหล่งฝึกที่กำหนดไว้ แต่มีการเชิญพยาบาลผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง (APN) มาบรรยายการทำหน้าที่ต่างๆ ของ APN ให้นักศึกษาฟัง โดยใช้ระบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Microsoft Teams ร่วมกับการปรับให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการใช้ทฤษฎีทางการพยาบาลที่เลือกสรรในโรงพยาบาลของตนเอง

7. แผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนา

หลักสูตร

จากการรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ในปีการศึกษา 2561-2563 มีแผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้ก้าวหน้าขึ้นตามที่ผู้ประเมินคุณภาพได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ในแต่ละปีทั้งนี้เป็นการเตรียมสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรตามรอบ ในปี

การศึกษา 2566 สามารถสรุปได้เป็นประเด็นหลัก และประเด็นย่อย ดังนี้

7.1 การพัฒนาอาจารย์

7.1.1 เร่งรัดการพัฒนา อาจารย์ประจำหลักสูตรเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น

7.1.2 สนับสนุนให้อาจารย์ ประจำหลักสูตรพัฒนางานวิจัยเพื่อ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพเพิ่มขึ้นปีการศึกษา 2561 โดยการดำเนินงานวิจัยควบคู่กับ Faculty practice ที่ตรงกับ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ

7.1.3 ส่งเสริมให้มีการ พัฒนาอาจารย์ทางด้านวิชาชีพด้วยการเข้าร่วม ประชุมวิชาการและมีโอกาสไปบริการวิชาการแก่ สังคมเพื่อ แสดงศักยภาพด้านวิชาการและ เผยแพร่ชื่อเสียงให้มหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง

7.1.4 ควรเตรียมอาจารย์ รุ่นใหม่ เพื่อเรียนรู้ประสบการณ์การเป็นอาจารย์ ประจำหลักสูตรในอนาคต

7.2 การพัฒนานักศึกษา

7.2.1 ส่งเสริมให้นักศึกษา ตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์ในวารสารภายนอก สถาบันหรือวารสารระดับนานาชาติให้เพิ่มขึ้น โดยนักศึกษาจำนวน 5 คน ได้ตีพิมพ์ผลงานฯ ในวารสารภายนอกสถาบัน แต่ยังไม่สามารถ ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติได้เนื่องจาก นักศึกษายังมีข้อจำกัดในการเขียนบทความวิจัย ภาษาอังกฤษ

7.2.2 ส่งเสริมให้นักศึกษา สำเร็จการศึกษาตามเวลาที่กำหนดเพิ่มขึ้น ซึ่งปี การศึกษา 2561 และ 2562 ยังพบปัญหาเดิม คือการได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรม การวิจัยในมนุษย์ในองค์กรที่นักศึกษาสังกัดมีความล่าช้า โดยเฉพาะกลุ่มที่อยู่โรงพยาบาลใน สังกัดกรุงเทพมหานคร

7.2.3 ส่งเสริมให้นักศึกษา ค้นคว้าข้อมูลจากตำราและเอกสารต่างประเทศมากขึ้น โดยนักศึกษามีการสืบค้นในหนังสือ วารสาร นานาชาติ มากขึ้น ในรายวิชาวิทยานิพนธ์ ในปี การศึกษา 2561 และ 2562

7.2.4 สนับสนุนให้นักศึกษา ได้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ด้านการดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ซึ่งมีการ กำหนดและดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 (ใน พ.ศ. 2562) ที่จะศึกษาดูงานการพยาบาล ผู้สูงอายุที่ประเทศญี่ปุ่น แต่เกิดการระบาดของ โรคโควิด19 ต่อเนื่องจึงไม่สามารถดำเนินการได้

7.2.5 วางแผนในการ เผยแพร่งานของนักศึกษาในวารสาร โดยมี ตัวอย่างแบบฟอร์มของแต่ละวารสาร ซึ่ง นักศึกษาสามารถใช้ข้อมูลเพื่อการตีพิมพ์ใน วารสาร TCI 1 และ TCI 2 ได้ จึงทำให้งาน วิทยานิพนธ์มีการตีพิมพ์ในฐาน TCI ทุกเรื่อง

7.3 การพัฒนาหลักสูตรและ สาระวิชาในหลักสูตร

7.3.1 ควรแทรกเนื้อหา สาระในรายวิชาให้ทันสมัยสอดคล้องกับ สถานการณ์โลกที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดย ทบทวนสถานการณ์โลกที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ (Global health) โดยเฉพาะโรคระบาดที่เกิดขึ้น

7.3.2 ควรเพิ่มประสบการณ์ การอภิปรายและนำเสนอผลงานค้นคว้าในชั้น เรียนเป็นภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมพร้อมในการ นำเสนอผลงานวิชาการในการประชุมระดับ นานาชาติ โดยหลักสูตรดำเนินการในภาค การศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ในรายวิชา TANS5334 การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุขั้นสูง 1 และมอบหมายนักศึกษาได้เข้าร่วมประชุมออนไลน์ นานาชาติกับคณะพยาบาลศาสตร์ ในประเทศ ฟิลิปปินส์ ในวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ.2564

7.3.3 เร่งรัดการประชาสัมพันธ์ หลักสูตรเชิงรุกในทุกรูปแบบเพื่อให้ได้จำนวน นักศึกษาตามแผน และประชาสัมพันธ์ ความสำเร็จในผลงานของบัณฑิตในด้านต่างๆ เช่น การได้รับรางวัลและการผลิตนวัตกรรม

7.4 การดำเนินงานเกี่ยวกับ หลักสูตรในอนาคต

7.4.1 ควรทบทวน แผนการเรียนในหลักสูตร ตาม มคอ.2 เพื่อให้ นักศึกษาได้มีเวลาพัฒนาการทำวิทยานิพนธ์ เร็วขึ้น เพื่อแก้ปัญหาการขอ IRB และสำเร็จ การศึกษาภายในกำหนด

7.4.2 ควรทบทวน โครงสร้างของหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐาน คุณวุฒิการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขา พยาบาลศาสตร์ พ.ศ.2560 ให้มีความกระชับ และมีจำนวนหน่วยกิตไม่เกิน 40 หน่วยกิต

7.4.3 การเปิดโอกาสให้ บุคคลภายนอกลงทะเบียนเรียนแบบสะสม หน่วยกิต (Credit bank) เพื่อสนับสนุน Life long learning และเพิ่มเติมทักษะด้านการ พยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ รวมทั้งสามารถโอน ผลการเรียนต่อในระดับสูงขึ้น

7.4.4 การเตรียมการ จัดการเรียนการสอนแบบ Blended learning โดยผสมผสานทั้งแบบในชั้นเรียน (On site) และ แบบออนไลน์ (On line) เพื่อรองรับชีวิตปกติวิถี ใหม่ในอนาคต (Next new normal)

8. จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา ของหลักสูตรฯ

ผลประเมินคุณภาพการศึกษา ภายในของหลักสูตรฯ มีประเด็นจุดเด่นและจุดที่ ควรพัฒนา ดังนี้

8.1 จุดเด่น : อาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญที่ ทันสมัย ตามสาขาวิชา เป็นที่ยอมรับทั้งใน

ระดับชาติและนานาชาติ และมีผลงานวิชาการ ต่อเนื่อง อาจารย์ดูแลเอาใจใส่และมีความเป็น กันเองกับนักศึกษา คณะกรรมการบริหาร หลักสูตรฯ มีการวางแผนการจัดการเรียน การสอนที่เป็นระบบ และมีความพร้อมในการใช้สิ่ง สนับสนุนด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อจัดการเรียน การสอนออนไลน์

8.2 จุดที่ควรพัฒนา : ส่งเสริม ให้นักศึกษาร่างกายแข็งแรง การเรียนรู้ด้าน สุขภาพในระดับชาติและนานาชาติเพิ่มขึ้น เร่งรัดการเพิ่มจำนวนนักศึกษา สนับสนุนให้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ตำแหน่งทาง วิชาการตามที่วางแผนไว้ เตรียมอาจารย์รุ่นใหม่ ให้พร้อมเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่าง ต่อเนื่อง และพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการ พัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อเป็นเอกสาร เผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์กับที่อื่นได้

9. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) สำหรับคณะ พยาบาลศาสตร์

จากผลการวิเคราะห์รายงานการ ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของหลักสูตรฯ ตามกรอบการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้ง 6 องค์ประกอบ ร่วมกับจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา ตามที่คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา ภายในระดับหลักสูตร ซึ่งเป็นกรรมการชุดเดียวกัน ต่อเนื่องตลอด 3 ปีการศึกษา สามารถสังเคราะห์ ข้อมูลที่มีทั้งหมดเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566) เป็นด้านต่างๆ ดังนี้

9.1 ด้านหลักสูตร

ในการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อ นำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตร

ปรับปรุงตามรอบ 5 ปี นั้น มีข้อเสนอแนะจากการสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรดังนี้

9.1.1 ควรคงไว้ซึ่งการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบ ในลักษณะการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของนักศึกษาเป็นลำดับขั้น เช่น การเรียนรู้ด้วยการนำเสนอ แล้วจึงเรียนรู้แบบกรณีศึกษา รวมทั้งจุดแข็งของการแบ่งวิทยานิพนธ์เป็น 4 รายวิชา เพื่อให้ศึกษากำกับตนเองได้ตามขอบเขตของวิชา

9.1.2 เพิ่มเติมสาระรายวิชาให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์โลกที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่นสถานการณ์โลกที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ (Global health) ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ของวิชาชีพการพยาบาลทั่วโลก (Global Nursing) โดยเฉพาะกับการระบาดของโรคโควิด19 หรือโรคระบาดอื่นในปัจจุบัน

9.1.3 ปรับลดจำนวนหน่วยกิตลงให้เป็นไปตามเกณฑ์คือ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และ ควรกำหนดให้เรียนรายวิชาวิทยานิพนธ์เร็วขึ้น จากเดิมในภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 2 อาจปรับเป็นภาคฤดูร้อนชั้นปีที่ 1 เพื่อสำเร็จการศึกษาภายในเวลาเรียน 2 ปี

9.1.4 คงไว้ซึ่งการพัฒนานวัตกรรมบนหลักฐานเชิงประจักษ์เพราะมีความเหมาะสมแล้ว และสามารถต่อยอดงานในหน่วยงานของนักศึกษาได้

9.1.5 คงไว้ซึ่งวิชาภาษาอังกฤษและการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มพูนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษา

9.1.6 เตรียมการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended learning) ทั้งแบบในชั้นเรียนและแบบออนไลน์ เพื่อรองรับชีวิตปกติวิถีใหม่ ซึ่งมีความพร้อมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาอยู่แล้ว

9.2 ด้านนักศึกษา

จุดสำคัญที่เป็นประเด็นหลักคือ การมีจำนวนนักศึกษาที่เพียงพอกับจุดคุ้มทุนของการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

9.2.1 ให้โอกาสบุคคลภายนอกลงทะเบียนเรียนแบบสะสมหน่วยกิต (Credit bank) เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) และเพิ่มเติมทักษะด้านการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ แล้วเทียบโอนเป็นนักศึกษาได้เมื่อพร้อม จะทำให้ได้จำนวนผู้เรียนเพิ่มขึ้น

9.2.2 ประชาสัมพันธ์หลักสูตรในลักษณะของการพัฒนาคนเพื่อพัฒนาหน่วยงาน โดยเน้นการเพิ่มทักษะการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุเพื่อพัฒนาบริการพยาบาล และการเก็บหน่วยกิตสะสมไว้

9.2.3 พัฒนาทักษะด้านการสื่อสารและภาษาอังกฤษให้นักศึกษามากขึ้น โดยจัดการเรียนรู้ให้ทันกับการพยาบาลในระดับนานาชาติ กำหนดให้ได้เข้าร่วมประชุมวิชาการนานาชาติหรือการศึกษาดูงานในต่างประเทศ

9.2.4 เน้นให้นักศึกษาได้ทำงานวิจัยที่ตอบโจทย์การปฏิบัติงานในหน่วยงาน โดยเฉพาะการบูรณาการกับการพัฒนานวัตกรรมที่มีประโยชน์กับหน่วยงานของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

9.3 ด้านอาจารย์

ประเด็นสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรปรับปรุง คือการมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ของ มคอ. และเกณฑ์ของสภาการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

9.3.1 เตรียมอาจารย์รุ่นใหม่ให้มีความพร้อมเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

9.3.2 พัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและการปฏิบัติในหน่วยงานด้วยกลวิธีของ Faculty practice ที่ได้มีการดำเนินการมาก่อนการระบาดของโรคโควิด19 แต่ในยุคปัจจุบันอาจต้องปรับรูปแบบการดำเนินการเรื่องนี้

9.3.2 ส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตผลงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง คงไว้ซึ่งความเป็นนักวิชาการที่สามารถบูรณาการความรู้สู่การปฏิบัติได้ โดยร่วมมือกับนักศึกษา เกิดความยั่งยืนของการพัฒนางานในวิชาชีพ

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของหลักสูตรฯ พบประเด็นต่างๆ ที่สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การบริหารจัดการหลักสูตร
หลักสูตรได้รับการประเมินผล ผ่าน ตลอด 3 ปี การศึกษา แสดงถึงศักยภาพของกรรมการบริหารหลักสูตร ที่ได้บริหารจัดการให้หลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทั้ง 10 ข้อ ในระดับบัณฑิตศึกษา (สกอ., 2558) โดยเฉพาะคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีการคงอยู่อย่างต่อเนื่องตลอด 3 ปี การผ่านเกณฑ์ในข้อนี้มีผลต่อภาพรวมของการประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะด้วย (มหาวิทยาลัยคริสเตียน, 2564)

2. นักศึกษาและบัณฑิต จำนวนนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษาทั้ง 3 ปี ยังไม่ปฏิบัติตามเป้าหมาย โดยปัญหาสำคัญคือการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหรือการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ดังนั้นการปรับการจัดการศึกษาที่ได้เสนอแนะให้บุคคลภายนอกลงทะเบียนเรียนแบบสะสมหน่วยกิต (Credit bank) ซึ่งสอดคล้องกับการเสนอแนะของศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สมจิต หนูเจริญกุล ในการประชุมวิชาการ

ประจำปีครั้งที่ 1/2565 ของสมาคมพยาบาลผู้ปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูงเมื่อวันที่ 2-3 เมษายน พ.ศ.2565 (สมาคมพยาบาลผู้ปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูง, 2565) ที่แนะนำว่าควรปรับการเรียนรู้เป็นแบบสะสมหน่วยกิต หรือสามารถเทียบโอนหน่วยกิตจากสถาบันต่างๆ ได้ รวมทั้งทำการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นในกลุ่มพยาบาลที่ปฏิบัติงานในกระทรวงสาธารณสุขที่สำเร็จการศึกษาในสถาบันพระบรมราชชนก เพราะมีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุมากที่สุด ร้อยละ 41.30 (พนารัตน์ วิศวะเทพนิมิต, ขวัญตา บุญวาศ, จิราพร วรวงศ์, เพียว พงษ์ศักดิ์ชาติ และจุฬารัตน์ ห้าวหาญ, 2564)

สำหรับการพัฒนานักศึกษานั้น หลักสูตรฯ ได้ดำเนินการมาโดยตลอดเป็นรูปธรรมเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีกับผู้เรียน การพัฒนาความรู้เชิงวิชาการและวิชาชีพและการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ทำให้ผลดีเกิดขึ้นกับนักศึกษา และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรเพิ่มขึ้นทุกปี ผลดีที่เกิดขึ้นกับนักศึกษานี้สอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ.2561 ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (2561) ในมาตรฐานที่ 1 ผลลัพธ์ผู้เรียนที่กำหนดว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนนั้นต้องทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพื่อการประกอบอาชีพ มีความมั่นคงและคุณภาพชีวิต ต้องมีทักษะศตวรรษที่ 21 สามารถบูรณาการความรู้ในศาสตร์ที่เรียนเพื่อแก้ปัญหาสังคมและการทำงาน รวมทั้งเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีจริยธรรมคุณธรรมด้วย ซึ่งผลงานของบัณฑิตที่เป็นงานวิทยานิพนธ์ทั้งหมดได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย (Thailand citation index) และเป็นไปตามเกณฑ์เรื่องผลงานตีพิมพ์ทุกข้อ แสดงถึงความสามารถของบัณฑิตที่ผ่านการเตรียมการและสนับสนุนจากคณาจารย์ในรายวิชา

วิทยานิพนธ์และต่อเนื่องมาจนถึงการเผยแพร่ผลงานนั้น ผลลัพธ์ที่แสดงถึงคุณภาพของบัณฑิตที่สำคัญคือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตลอด 3 ปีการศึกษาอยู่ในระดับดีมากและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

3. คุณภาพอาจารย์/การบริหารและพัฒนาอาจารย์และผลที่เกิดขึ้นกับอาจารย์
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรทุกคนมีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด กล่าวคือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกและมีตำแหน่งทางวิชาการ ในปีการศึกษา 2563 อาจารย์ 1 ท่านได้เสนอขอกำหนดตำแหน่ง “รองศาสตราจารย์” ซึ่งเป็นความเข้มแข็งและแสดงถึงคุณภาพของหลักสูตรมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามแผนการพัฒนาอาจารย์เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ด้วย (2563) ทั้งนี้ผลงานวิชาการที่มีการเผยแพร่ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทำให้เห็นถึงความเข้มแข็งและแสดงถึงคุณภาพของหลักสูตรเช่นกัน สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดไว้ในคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญาโทว่าต้องมีผลงานวิชาการเผยแพร่อย่างน้อย 3 เรื่องในรอบ 5 ปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

4. รายวิชาในหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
การบริหารหลักสูตรโดยกรรมการบริหารหลักสูตรและกรรมการประจำคณะระดับบัณฑิตศึกษา ทำให้การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเป็นไปด้วยดี มีการวางระบบผู้สอนตามความเชี่ยวชาญของอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนและเป็นไปตามที่มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558) ทั้งการสัมมนา และการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาที่นำมาใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 เป็นวิธีการที่

เหมาะสมกับการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ที่ให้นักศึกษากำหนดการเรียนรู้และเป้าหมายด้วยตนเอง (Self-directed learning) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น สอดคล้องกับที่ Cercone (2008) ได้อธิบายไว้ว่าการเรียนรู้แบบนี้เป็นคุณลักษณะสำคัญของการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ โดยเฉพาะกับการจัดการศึกษาแบบออนไลน์ ส่วนรายวิชาต่างๆของหลักสูตรนั้น ได้ผ่านการรับรองและเป็นไปตามเกณฑ์ของสภาการพยาบาล ตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ (มคอ.1) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

5. การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อหลักสูตร

การเปลี่ยนแปลงหลักที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนในช่วงเวลา 3 ปีการศึกษา (2561-2563) คือสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด19 ที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนต้องปรับเป็นรูปแบบของการเรียนรู้แบบออนไลน์อย่างสมบูรณ์ มีเพียงบางช่วงที่ให้นักศึกษาเข้ามานำเสนองานในสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัย เพราะการระบาดลดลง แต่เมื่อมีการระบาดของเชื้อเดลต้าและโอมิครอน ทำให้ต้องเรียนแบบออนไลน์โดยสมบูรณ์ โดยมีการพิจารณาจัดกิจกรรมอื่นที่เหมาะสมทดแทน รวมทั้งปรับรูปแบบการสอบและการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ทดแทนการดำเนินการแบบเดิม โดยให้สอดคล้องกับรูปแบบการสอนออนไลน์ที่ได้ดำเนินการไป (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม, 2563) ซึ่งทำให้การเรียนรู้ในรูปแบบใหม่นี้เป็นต้นแบบของการพัฒนาระบบการเรียนรู้ในอนาคต ที่อาจใช้วิธีการเรียนแบบผสมผสาน (Blended learning) ตามที่คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในได้เสนอแนะไว้

6. แผนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาหลักสูตร จากผลการวิจัยตามองค์ประกอบของการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรที่ได้ ทำให้หลักสูตรต้องวางแผนการดำเนินงานตามที่กรรมการประเมินฯ ทั้งด้านการพัฒนาอาจารย์ให้มีความเชี่ยวชาญการปฏิบัติ (Faculty practice) ตามความถนัดของอาจารย์ โดยการทำงานควบคู่กับการทำวิจัยสอดคล้องตามที่สภาการพยาบาลได้กำหนดไว้ (สภาการพยาบาล, 2563) และที่สำคัญอย่างยิ่งคือการเตรียมอาจารย์รุ่นใหม่ให้ขึ้นมาเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรด้วยส่วนด้านการพัฒนานักศึกษาต้องเน้นเรื่องการสำเร็จการศึกษาให้ได้ตามกำหนดเวลาและการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพในต่างประเทศด้วย ซึ่งจะทำให้นักศึกษาได้เปิดโลกทัศน์สู่การพยาบาลสากล (Global nursing) ตามที่คราฟท์ แคสเทล อีริกสัน และเฮดแมน (Kraft, Kastel, Eriksson and Hedman, 2017) ได้ทำการทบทวนวรรณกรรมถึงความสำคัญของวิชาชีพการพยาบาลสู่สากลที่เน้นความสำคัญของความเป็นสากลของวิชาชีพ 5 ด้าน คือ การเข้าสู่เวทีสำคัญระดับโลก (Global nursing arena) สภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาล (Global nursing working environment) การจัดการกำลังคนแบบสากล (Global nursing Workforce Management) สมรรถนะการพยาบาลระดับโลก (Global nursing Competencies) และเครือข่ายการพยาบาลในระดับสากล (Global nursing Networking) ดังนั้นการพัฒนานักศึกษารวมถึงการพัฒนหลักสูตรและสาระรายวิชาในหลักสูตรควรต้องปรับให้เห็นรูปธรรมในเรื่องนี้อย่างชัดเจน โดยอาจต้องปรับ

รายวิชาสัมมนากลยุทธ์การบริหารจัดการในพหุวัฒนธรรมในองค์กรการพยาบาลมาเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพยาบาลสู่ความเป็นสากลมากกว่าการเน้นเฉพาะภาวะผู้นำกับพหุวัฒนธรรมเท่านั้น

นอกจากนั้นตามทีผลการวิจัยพบว่าควรมีการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรในอนาคต โดยควรทบทวนโครงสร้างของหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ.2560 ให้มีจำนวนหน่วยกิตไม่เกิน 40 หน่วยกิต เพื่อให้แผนการเรียนในหลักสูตรมีการทำวิทยานิพนธ์เร็วขึ้นและสามารถสำเร็จการศึกษาภายในกำหนดเวลา 2 ปี ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาโทที่สามารถจัดให้มีหน่วยกิตได้ ไม่ต่ำกว่า 36 หน่วยกิต (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558; กระทรวงศึกษาธิการ, 2560; ราชกิจจานุเบกษา, 2565) และให้โอกาสการลงทะเบียนแบบสะสมหน่วยกิตได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ใช้เป็นข้อมูลเพื่อการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2566) สำหรับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งนี้ เช่น การปรับกระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตรให้เป็นการเรียนแบบผสมผสาน (Blended learning) ระหว่างออนไลน์ (On line) และในสถานที่ตั้ง (On site)
2. ใช้เป็นข้อมูลเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพการจัดการศึกษากับสถาบันอื่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ.2560*. ประกาศวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ.2560. สืบค้นจาก [https://www.tnmc.or.th/images/userfiles/files/4_StandardDr%202560\(1\).pdf](https://www.tnmc.or.th/images/userfiles/files/4_StandardDr%202560(1).pdf)
- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม. (2563). *ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ฉบับที่ 2*. สืบค้นจาก https://www.ops.go.th/main/images/2563/muaAdmin/corona/COVID2019v2_thai.pdf.
- พนารัตน์ วิศเวทนนิมิต, ขวัญตา บุญวาศ, จิราพร วรวงศ์, เพียว พงษ์ศักดิ์ชาติ และจุฬารัตน์ ห้าวหาญ (2564). การศึกษาความพร้อมในการเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก และความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 31(3), 110-124.
- มหาวิทยาลัยคริสเตียน. (2564). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2563*. นครปฐม: สำนักประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). *มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ.2561*. เล่ม 135 ตอนพิเศษ 199 ง วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ.2561.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2565). *กฎกระทรวง มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2565*. เล่ม 139 ตอนที่ 20 ก วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2565.
- สภาการพยาบาล. (2563). *คู่มือการรับรองสถาบันการศึกษาวิชาการพยาบาลและการผดุงครรภ์*. นนทบุรี: บริษัทจุดทองจำกัด.
- สมจิต หนูเจริญกุล. (2565). *ความก้าวหน้าในวิชาชีพของผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง*. การบรรยายในที่ประชุมวิชาการประจำปีครั้งที่ 1 สมาคมผู้ปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง (ประเทศไทย), ประชุมแบบออนไลน์ผ่าน Zoom.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565)*. สืบค้นจาก <http://www.sci.ubu.ac.th/assets/upload/files/HEPlan-Final.pdf>.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). *เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2558 และเกณฑ์มาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง*. กรุงเทพมหานคร: บริษัททวงศ์สว่างพับลิชชิงแอนด์พริ้นติ้ง จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธนาเพรส จำกัด.
- Cercone, K. (2008). Characteristics of adult learners with implications for online learning design, *AACE Journal*, 16(2), 137-159.
- Kraft, M., Kastel, A., Eriksson, H., and Hedman, A. (2017). Global Nursing-a literature review in the field of education and practice. *Nursing open*. 4, 122-133.